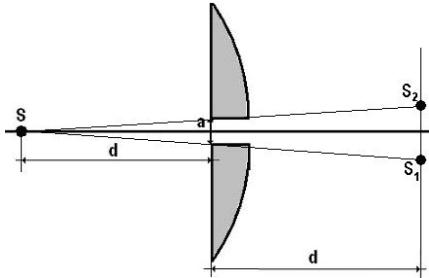

GRILĂ DE NOTARE - Clasa a XII -a
Problema I

XII

Orice altă rezolvare care conduce la rezultate corecte se va puncta corespunzător

Nr. item	Soluție problema I – Optică pe bucăți de lentilă	Punctaj
I.a	<p>Pentru:</p> <p>raza calotei sferice $r = \sqrt{h(2R-h)}$</p> <p>distanța focală a lentilei $f = \frac{R}{(n_{sticla} - 1)}$</p> <p>Obs: deoarece sursa punctiformă de lumină este așezată la dublul distanței focale față de lentilă imaginea se va forma la dublul distanței focale. Cum grosimea lentilei este sub pragul stabilit prin enunț pentru precizia rezultatelor, imaginea se va afla la $d = 1m$ de O sau V - cele două puncte fiind coincidente în sensul preciziei recomandate.</p> <p>rezultat final: $r \approx 2,7 \times 10^{-2} m$</p> <p>$f = 0,5 m$</p> <p>$d = 1 m$</p>	0,50p 0,50p 0,75p 0,25p 0,25p 0,25p
I.b	<p>Pentru:</p> <p>$S_1S_2 = 2 \cdot a$</p> <p>rezultat final: $S_1S_2 = 2 \times 10^{-3} m$</p>	1,00p
I.c	<p>Pentru:</p> <p>distanțele de la sursă la cele două semilentile</p> $\begin{cases} x_1^{(1)} = -(d - \delta) = -(2f - \delta) \\ x_1^{(2)} = -(d + \delta) = -(2f + \delta) \end{cases}$ $\begin{cases} x_2^{(1)} = \frac{x_1^{(1)} \cdot f}{x_1^{(1)} + f} = \frac{-(2f - \delta) \cdot f}{-f + \delta} \\ x_2^{(2)} = \frac{x_1^{(2)} \cdot f}{x_1^{(2)} + f} = \frac{-(2f + \delta) \cdot f}{-f - \delta} \end{cases}$ <p>distanța Δ dintre cele două imagini</p> $\begin{cases} \Delta = \left \frac{-(2f - \delta) \cdot f}{-f + \delta} - \frac{-(2f + \delta) \cdot f}{-f - \delta} \right \\ \Delta = \frac{2 \cdot \delta \cdot f^2}{f^2 - \delta^2} = \frac{2\delta}{1 - (\delta^2/f^2)} \approx 2\delta \end{cases}$ <p>$\Delta = 2a$</p> <p>rezultat final: $\delta = a = 1 \times 10^{-3} m$</p>	1,00p 1,00p 1,00p 0,25p 0,25p
I.d	<p>Pentru:</p> <p>sistemul echivalent:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ două lentile plan convexe cu distanță focală f cu axe optice SOS_1 respectiv SOS_2 din figura de mai sus și ○ o lentilă biconvexă simetrică cu distanță focală $f/2$ <p>sistemul semilentilelor superioară și inferioară produce două imagini asemenea sistemului de la punctul b – dar separate de distanța 2γ.</p>	1,50p

	<p>lentila centrală produce o imagine la distanță</p> $\begin{cases} x_1^{(3)} = -d = -2f \\ x_2^{(3)} = \frac{x_1^{(3)} \cdot (f/2)}{x_1^{(1)} + (f/2)} \\ x_2^{(3)} = \frac{2f}{3} \end{cases}$ <p>rezultat final: imaginile sunt plasate în punctele de coordonate</p> $\begin{cases} S_1^{(d)} = (1m, 4 \times 10^{-3} m) \\ S_2^{(d)} = (1m, -4 \times 10^{-3} m) \\ S_3^{(d)} = (0,33m, 0) \end{cases}$	0,25p 0,75p
I.e	<p>Pentru: iluminarea determinată în centrul ecranului de către sursa S având intensitatea I</p> $\begin{cases} E_{direct} = \frac{I}{(D+d)^2} \\ E_{direct} = \frac{I}{(8f)^2} \end{cases}$ <p>S_1, S_2, S_3 - imaginile furnizate de cele două semilentile. Dacă porțiunile Σ_1, Σ_2 din lentile sunt înnegrite, singura imagine care apare este aceea marcată cu S_3.</p> <p>distanța dintre sursa S_3 și ecranul de observare $S_3Q = D - \frac{2f}{3} = 6f - \frac{2f}{3} = \frac{16f}{3}$</p> <p>fluxul de lumină determinat de sursa S pe suprafața Σ, de suprapunere între lentile</p> $\begin{cases} \varphi_\Sigma = \frac{I \cdot \Sigma}{d^2} \\ \varphi_\Sigma = \frac{I \cdot \Sigma}{4f^2} \end{cases}$ <p>o sursă ipotecă, având intensitatea luminoasă I_{img}, așezată în punctul S_3, ar determina la nivelul suprafeței de suprapunere între lentile același flux luminos</p> $\begin{cases} \varphi_\Sigma = \frac{I_{img} \cdot \Sigma}{\left(\frac{2f}{3}\right)^2} \\ \varphi_\Sigma = 9 \cdot \frac{I_{img} \cdot \Sigma}{f^2} \end{cases}$ <p>intensitatea sursei S_3 de lumină $I_{img} = \frac{I}{9}$</p>	3,00p 0,25p 0,50p 0,50p 0,50p

	<p>iluminarea determinată în centrul ecranului de către sursa S_3</p> $E_{lentila} = \frac{I_{img}}{(S_3 Q)^2}$ $E_{lentila} = \frac{I/9}{(16f/3)^2}$ $E_{lentila} = \frac{I}{(16f)^2}$ <p>rezultat final: $\frac{E_{lentila}}{E_{direct}} = \frac{1}{4}$</p>	0,50p 0,50p
I.f	<p>Pentru:</p> <p>$\begin{cases} S_1Q = a \\ S_1Q = 1 \times 10^{-3} \text{ m} \end{cases}$</p> <p>distanță $\begin{cases} OQ = \sqrt{(OS_1)^2 - (QS_1)^2} \\ OQ = \sqrt{d^2 - a^2} \\ OQ \approx 1 \text{ m} \end{cases}$</p> <p>distanța de la planul surselor marcate cu S_1 și S_2 la ecran $\begin{cases} \Delta' = QP = D - d \\ \Delta' = 2 \text{ m} \end{cases}$</p> <p>zona de pe ecran unde apare interferența (zona iluminată simultan de ambele surse) este M_1M_2.</p> <p>relația de asemănare în triunghiurile SS_1S_2 și SM_1M_2 $\frac{2a}{2d} = \frac{M_1M_2}{d + D}$</p> <p>rezultat final:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistemul celor două imagini ale fantei din S este echivalent cu un dispozitiv Young cu fante paralele situate la distanța $2a$ una de alta și cu distanța fante – ecran Δ. - un astfel de dispozitiv Young formează o figură de interferență cu franjă luminoasă pe axul optic principal al sistemului, în centrul figurii de interferență - lărgimea câmpului de interferență $M_1M_2 = 1 \times 10^{-2} \text{ m}$. - interfranja dispozitivului Young echivalent este $i = \frac{\lambda \cdot \Delta}{2a}$ 	2,50p 0,50p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p
	Total problema I	14p

Orice altă rezolvare care conduce la rezultate corecte se va puncta corespunzător

Nr. item	Soluție problema II – Camera digitală	Punctaj
II.a	Pentru: $\Delta x = f \cdot \theta_{rezolvat} = 1,22 \frac{f \cdot \lambda}{D}$, unde Δx reprezintă distanța dintre două puncte din imaginea formată în planul focal al lentilei și care mai pot fi distinse unul față de celălalt $\Delta x = 1,22\lambda \cdot F\#$ Δx_{min} se obține pentru $F\#=2$ rezultat final: $\Delta x_{min,im} = 1,22 \times 500nm \times 2 = 1,22\mu m$	2,00p 0,50p 1,00p 0,50p 4,00p
II.b	Pentru: $L^2 = N \cdot (\Delta x_{min})^2$ rezultat final: $N \cong 823 MPix$	1,00p 0,50p 1,50p
II.c	Pentru: expresia distanței δ dintre două puncte din imaginea tipărită $\delta = \frac{d}{N_{puncte}}$, unde $d = 1\text{ inch} = 25,4\text{ mm}$ și $N_{puncte} = 300$ $\frac{\delta}{z} = \operatorname{tg} \phi \cong \phi$ rezultat final: $z \cong 14,53\text{ cm}$	1,00p 1,00p 0,50p 2,50p
Total problema II		8p

Prof. Drd. Delia Davidescu – Inspector de Fizică – Serviciul Național de Evaluare și Examinare – MEdC – București

Prof. Dr. Adrian Dafinei – Facultatea de Fizică – Universitatea București

Prof. Sorin Trocaru - Inspector General de Fizică – MEdC – București

GRILĂ DE NOTARE - Clasa a XII-a
Problema III

Orice altă rezolvare care conduce la rezultate corecte se va puncta corespunzător

Nr. item	Soluție problema III – Casa solară	Punctaj
III.a	<p>Pentru: puterea electrică pe unitatea de arie obținută prin conversie $P_{util\ electric}/\Delta A = \eta_E p = 240 \text{ W/m}^2$</p> $P_{electric\ zi} = (P_{util\ electric}/\Delta A) S_{zi}$ <p>suprafața panourilor necesară pentru asigurarea energiei electrice în timpul zilei $S_{zi} = 5 \text{ m}^2$</p> <p>suprafața panourilor necesară pentru asigurarea energiei electrice în timpul noptii $S_{noapte} = 10 \text{ m}^2$</p> <p>suprafața totală a panourilor solare electrice $S = S_{zi} + S_{noapte} = 15 \text{ m}^2$</p> <p>nr. de celule solare ce trebuie legate în serie, pentru obținerea tensiunii nominale necesare funcționării consumatorilor</p> $\begin{cases} n = \frac{U}{E} \\ n = 25 \end{cases}$ <p>nr. total de celule solare necesare alimentării electrice $N = \frac{S}{A}$</p> <p>rezultat final: $N = 375$ celule , $n = 25$ celule în serie</p>	0,50p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p 0,5p 0,50p 1,00p
III.b	<p>Pentru: suprafața panourilor solare termice $\Sigma - S = s = 25 \text{ m}^2$</p> <p>puterea termică furnizată de aceste panouri solare</p> $\begin{cases} P_{termic} = \eta_{termic} \cdot p \cdot (\Sigma - S) \\ P_{termic} = 15 \text{ kW} \end{cases}$ <p>$m_{apa} c_{apa} \Delta\theta = P_{termic} t$</p> <p>rezultat final: $m_{apa} \cong 3428,6 \text{ kg}$</p>	0,25p 0,50p 0,50p 0,50p 0,50p
III.c	<p>Pentru: energia produsă (ziua și noaptea) de panourile solare electrice $W_{electric} = s \cdot x \cdot p \cdot \eta_E \cdot t$, unde x este fracția din suprafață disponibilă a acoperișului alocată panourilor solare electrice</p> <p>energia produsă de panourile termice $W_{termic} = s \cdot (1-x) \cdot p \cdot \eta_T \cdot t$</p> <p>energia termică folosită ziua $W_{zi,termic} = s \cdot p \cdot t(1-x) \cdot \eta_T$</p> <p>energia termică folosită noaptea (provenită din energia electrică) $W_{noapte,termic} = s \cdot p \cdot t \cdot x \cdot \eta_E$</p> <p><i>Obs: deoarece randamentul conversiei termice este mai mare decât cel al conversiei electrice, este neeconomică folosirea pe timpul zilei a energiei electrice pentru obținerea de energie termică</i></p> <p>$W_{zi,termic} = W_{noapte,termic}$</p>	0,50p 0,50p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p

	$\begin{cases} (1-x) \cdot \eta_T = x \cdot \eta_E \\ x = \frac{\eta_T}{\eta_T + \eta_E} \\ x = \frac{5}{7} \end{cases}$	0,25p
	puterea termică furnizată în acest regim, $W_{zi-noapte,termic} = p \cdot s \cdot x \cdot \eta_E$	0,25p
	rezultat final: $W_{zi-noapte,termic} = 4,28 \text{ kW}$	0,50p
Total problema III		8p

Prof. Drd. Delia Davidescu – Inspector de Fizică – Serviciul Național de Evaluare și Examinare – MEdC – București
 Prof. Dr. Adrian Dafinei – Facultatea de Fizică – Universitatea București
 Prof. Sorin Trocaru - Inspector General de Fizică – MEdC – București